

Сопотська Вища Школа (Польща)

Черкаський державний технічний університет

Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава
Маркевича в Ярославі (Польща)

Карпатський національний університет імені Василя
Стефаника

Хмельницький національний університет

Львівський торговельно-економічний університет

Вища школа економіки і менеджменту в
публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)

Уманський національний університет садівництва

ВПГО «Спілки аудиторів України»

Кам'янець-Подільський національний університет імені
Івана Огієнка

Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»

Черкаський національний університет імені Богдана
Хмельницького.

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

**МАТЕРІАЛИ XIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**THE MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE MUKACHEVO STATE UNIVERSITY
FEDERATION OF PROFESSIONAL ACCOUNTANTS AND AUDITORS OF UKRAINE**

Sopot Graduate School (Poland)

Cherkasy State Technological University

State Higher Technical-Economic School named after.
Bronislaw Markevich in Yaroslavl (Poland)

Vasyl Stefanyk Carpathian National University

Khmelnitskyi National University

Lviv University of Trade and Economics

Higher School of Economics and Management in Public
Administration in Bratislava (Slovakia)

Uman National University of Horticulture

VGGO "Union of Auditors of Ukraine"

Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University

Audit company of Varianta Ltd

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

**“URGENT PROBLEMS OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL
PROCESS IN THE MANAGEMENT OF ENTREPRENEURIAL
ACTIVITY “**

**OF THE XIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INTERNET - CONFERENCE**

October 23, 2025
Mukachevo

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 23 жовтня 2025 р., м. Мукачево. – 341 с.

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на XIII Міжнародній науково-практичної інтернет – інтернет конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», що була проведена кафедрою обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету у жовтні 2025 року. У публікаціях розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку обліку, оподаткування, контролю, аналізу, аудиту, фінансами, маркетингом, економічним розвитком регіону та професійною освітою як інструментом соціально-економічним розвитком регіону.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 14 листопада 2025 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 17 листопада 2025 р.)

Програмний комітет:

Капітан Л.І.	в. о. ректора Мукачівського державного університету, Україна
Пігош В.А.	канд. екон. наук, доцент, в. о. проректора з науково-педагогічної роботи Мукачівського державного університету, Україна
Туріс І.Ю.	канд. філол. наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Мукачівського державного університету, Україна
Максименко Д.В.	канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Баланюк І.Ф.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна
Гавриленко В.О.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і оподаткування, Черкаський державний технічний університет, Україна
Мазур Н.А.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Україна
Мединська Т.В.	д-р екон. наук, професор кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу, Львівського торговельно-економічного університету, Україна
Мельник Л.Ю.	д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Уманського національного університету садівництва, Україна
Скоробогата Л.В.	канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Хмельницького національного університету, Україна
Легка В.Г.	виконавчий директор Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів, України
Голубка Я.В.	директор аудиторської компанії ТОВ «Варіанта», голова Закарпатського територіального відділення Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України, член спілки аудиторів України, Україна
Кілару Ю.О.	голова ЗТВ ВПГО «Спілка Аудиторів України», заступник голови ради ЗТВ АППУ, директор ПП «Аудит», Україна
Пукало Р.	професор, Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, Польща
Гозора В.	професор, Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі, Словаччина
Мартинюк Т.	професор, Вища школа в Сопоті, Польща

Організаційний комітет:

Ліба Н.С.	д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Мукачівського державного університету, Україна
Реслер М.В.	д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Мукачівського державного університету, Україна
Головачко В.М.	канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Гаврилець О.В.	канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Королович О.О.	канд. екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Кручак Л.В.	канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна
Бора Н.Ю.	старший викладач кафедри обліку і оподаткування та маркетингу, Мукачівського державного університету, Україна

результативними є системи, які поєднують автоматизацію процесів, аналітичну глибину, інформаційну безпеку та економічну доцільність. Оптимізація цифрового середовища обліку сприяє зниженню витрат на адміністрування, підвищенню прозорості звітності та своєчасності управлінських рішень.

Впровадження інтегрованих хмарних рішень і розвиток професійної компетентності бухгалтерів створюють умови для формування якісно нового рівня обліку основних засобів – динамічного, достовірного та орієнтованого на стратегічні цілі підприємства.

Список використаних джерел:

1. Головачко В. М., Максименко Д. В. Облік логістичних витрат за центрами відповідальності. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження МСФЗ: збірник тез. Мукачівського державного університету, 2023. С. 116–118.
2. Реслер М.В. Формування професійних компетентностей обліковців в умовах цифровізації інвентаризаційного процесу. Збірник наукових праць МДУ. 2024.
3. Крупка М.І., Барановська О. В., Ковальчук І. Ю. Автоматизація обліку та аналітики: теоретико-методичні аспекти. Київ: КНЕУ, 2022.
4. Лега О.В. Інвентаризація як інструмент забезпечення фінансової стійкості підприємства. Економіка та інновації. 2025. № 4.
5. Гаврилець О.В. Хмарні технології в бухгалтерському обліку: переваги та ризики. Вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка». 2024.
6. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.
7. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Наказ Мінфіну України від 27.04.2000 № 92.

Берец М.М.,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Головачко В.М.

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ, ЗАЛУЧЕНОГО ДО ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ

Інвентаризація є ключовим інструментом забезпечення достовірності бухгалтерського обліку, що дає змогу зіставити дані облікових регістрів із фактичним станом активів і зобов'язань підприємства. Ефективність цієї процедури залежить не лише від належного нормативного регулювання, а й від професійного рівня працівників, які її здійснюють. Недостатня кваліфікація персоналу призводить до ризиків спотворення фінансової звітності, невірного визначення фінансових результатів і втрати довіри до системи обліку. З огляду на

цифровізацію економіки та інтеграцію інформаційних технологій у бухгалтерський процес, підвищення кваліфікації персоналу, залученого до інвентаризації, постає як чинник забезпечення фінансової надійності підприємства.

Проблематика професійного розвитку обліковців розглядається у працях українських науковців. А саме Головачко В.М. та Максименко Д.В. трактують інвентаризацію як елемент системи управлінського контролю, що поєднує аналітичну та контрольну функції бухгалтерського обліку. Автор обґрунтовує необхідність формування методології підготовки персоналу, орієнтованої на забезпечення об'єктивності результатів інвентаризації. Реслер М.В. досліджує трансформацію професійних компетентностей бухгалтерів під впливом цифровізації облікових процесів, підкреслюючи роль інформаційно-аналітичних навичок у контролі активів. Лега О. В. наголошує, що інвентаризація є механізмом забезпечення фінансової стійкості, а якість її проведення прямо залежить від підготовки кадрів. Степаненко В. підкреслює важливість систематизації внутрішнього контролю та створення єдиних стандартів підготовки членів інвентаризаційних комісій.

На нормативному рівні процес регламентується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV та Положенням про інвентаризацію активів і зобов'язань, затвердженим наказом Міністерства фінансів № 879, які визначають обов'язковість і порядок проведення інвентаризації.

Незважаючи на наявний науковий доробок, бракує системного підходу до інтеграції підвищення кваліфікації персоналу з цифровими технологіями обліку та контролю. Недостатньо розроблено індикатори оцінювання компетентностей членів інвентаризаційних комісій, не визначено механізмів адаптації навчальних програм до сучасних ERP-систем і не створено стандартизованої методики формування ризик-орієнтованих процедур інвентаризації.

Інвентаризаційний процес у сучасній системі бухгалтерського контролю є складною організаційно-методичною процедурою, що потребує міждисциплінарних знань — від нормативно-правових до цифрово-аналітичних. Науковий підхід до підвищення кваліфікації персоналу передбачає формування трирівневої системи професійного розвитку: концептуального, прикладного та технологічного рівнів.

На концептуальному рівні важливим є засвоєння теоретико-методологічних основ інвентаризації, які включають знання чинних нормативних документів (Закон № 996-XIV, Наказ № 879), принципів оцінки активів, ідентифікації ризиків та обґрунтування результатів перевірки. Головачко В. М. вказує, що формування у персоналу здатності критично аналізувати результати інвентаризації та приймати обґрунтовані рішення є ключовим фактором достовірності звітності. Автор підкреслює, що інвентаризація має розглядатися як аналітичний інструмент управління, а не лише як технічна процедура звірки.

На прикладному рівні підвищення кваліфікації передбачає практичне відпрацювання інвентаризаційних процедур. Реслер М. В. доводить, що ефективність навчання зростає за умов використання симуляційних методів, кейс-аналізу та моделювання типових ситуацій. Це дозволяє не лише закріпити знання

нормативної бази, а й сформувати навички колегіальної роботи у складі інвентаризаційної комісії, вміння документально фіксувати результати, аналізувати розбіжності та формулювати висновки.

На технологічному рівні актуальним є оволодіння персоналом цифровими інструментами інвентаризації: електронними базами даних, RFID-ідентифікацією, системами штрих-кодування, мобільними додатками для збору інформації, аналітичними платформами типу Power BI. Розвиток таких компетентностей забезпечує оперативність обробки даних і мінімізує вплив людського чинника.

Згідно з дослідженнями Леги О.В., упровадження сучасних технологій інвентаризації дає змогу скоротити тривалість перевірки активів на 30–40 %, а також зменшити обсяг помилок, пов'язаних із людським фактором. Степаненко В. обґрунтовує потребу в розробленні галузевих стандартів підготовки персоналу, що передбачають інтеграцію етичних, аналітичних і технологічних компетентностей.

Науково обґрунтована система підвищення кваліфікації має базуватися на принципах безперервності, практичної спрямованості та оцінки ефективності. Для контролю результатів доцільно використовувати модель Кіркпатріка, яка передбачає оцінювання чотирьох рівнів: реакції, засвоєння, поведінкових змін і результатів діяльності. На цій основі можливе формування внутрішніх стандартів якості навчання персоналу бухгалтерських служб.

Таким чином, підвищення кваліфікації персоналу, залученого до проведення інвентаризації, є складовою частиною розвитку системи внутрішнього контролю підприємства. Воно забезпечує єдність методології обліку, стабільність фінансової звітності та зниження ризику помилок. Наукове осмислення цього процесу підтверджує, що кваліфікаційне зростання обліковців має безпосередній вплив на фінансову безпеку й довіру до звітності підприємства.

Підвищення кваліфікації персоналу, який бере участь у проведенні інвентаризації, є важливим чинником формування ефективної системи бухгалтерського контролю. Науково обґрунтована модель професійного розвитку має інтегрувати нормативно-правові, методичні та цифрові аспекти навчання, забезпечуючи гармонізацію практичних навичок із сучасними технологічними можливостями. Дослідження вчених засвідчують, що якість інвентаризаційного процесу прямо корелює з рівнем професійної підготовки обліковців. Таким чином, розвиток системи підвищення кваліфікації кадрів у сфері обліку має стратегічне значення для зміцнення фінансової дисципліни, прозорості та довіри до звітності.

Список використаних джерел:

1. Головачко В. М., Максименко Д. В. Облік логістичних витрат за центрами відповідальності. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження МСФЗ: збірник тез. Мукачівського державного університету, 2023. С. 116–118.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.

3. Лега О. В. Інвентаризація як інструмент забезпечення фінансової стійкості підприємства. Економіка та інновації. 2025. № 4.

4. Міністерство фінансів України. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань (Наказ від 02.09.2014 № 879 із змінами).

5. Реслер М. В. Формування професійних компетентностей обліковців в умовах цифровізації інвентаризаційного процесу. Збірник наукових праць МДУ. 2024.

6. Степаненко В. Організація внутрішнього контролю операцій з основними засобами. Економіка та суспільство. 2023.

Бошота Н.В.,
канд. екон. наук, доцент кафедри готельно-рестораної
та музейної справи,
Марук І.В.,
аспірант,
Мукачівського державного університету

МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови економічного розвитку України характеризуються підвищенням ролі інноваційного та інвестиційного складників у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. Формування ефективної системи оцінювання інноваційно-інвестиційного потенціалу (ІІП) є ключовою передумовою сталого розвитку, стратегічного планування та підвищення ефективності використання ресурсів [1].

Інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства можна визначити як інтегральну характеристику його спроможності реалізовувати інноваційні проекти та забезпечувати ефективне залучення інвестиційних ресурсів. За підходом Ємельянова О. Ю., рівень інвестиційного потенціалу визначається через систему фінансових, ресурсних і організаційних показників, які відображають поточний стан підприємства та його готовність до розвитку [1]. Романчук Р. С. та співавтори підкреслюють важливість урахування інтелектуального капіталу, технологічного рівня та науково-дослідної активності як невід'ємних складових інноваційного потенціалу [2].

Методологічні основи оцінювання інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства базуються на концепції ресурсного підходу та теорії конкурентних переваг, сформульованих у працях класиків економічної думки, таких як М. Портер [4] і К. Фрімен [3], які підкреслювали роль інновацій як ключового джерела довгострокової ефективності підприємства.

Для комплексної оцінки ІІП пропонується методологічний підхід, що базується на виділенні чотирьох ключових груп індикаторів:

- Інноваційний потенціал (ІнП) – частка витрат на інновації у загальних витратах підприємства, кількість нових продуктів і технологій, рівень цифровізації процесів.

- Інвестиційний потенціал (ІнвП) – рентабельність інвестицій, коефіцієнт фінансової стійкості, рівень залучення зовнішнього капіталу.

- Організаційний потенціал (ОргП) – ефективність управління, ступінь

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>